

Biržų rajono savivaldybės 2023–2030 metų strateginis plėtros planas

Biržai, 2023 m.

SPP RENGIMO PROCESAS

LAIKOTARPIS

- SPP rengtas 2021.02-2023.03 laikotarpiu
- SPP rengtas 2 etapais

I ETAPAS

- Atliktas gyventojų nuomonės tyrimas
- Parengta buvusio SPP įgyvendinimo analizė
- Parengta strateginių planavimo dokumentų analizė
- Parengta Biržų r. sav. vidinių ir išorinių veiksnių bei SSGG analizė

II ETAPAS

- Parengta Biržų SPP 2030 koncepcija
- Parengta Biržų SPP 2030 strategija
- Parengta Biržų SPP 2030 stebėsenos sistema

PROCESAS

- SPP rengimo metu vyko darbo grupių posėdžiai, Strateginio planavimo komisijos posėdžiai, viešinimas

Parengtas **BIRŽŲ SPP 2030** atitinka LRV 2022-12-14 nutarimu patvirtintos Strateginio planavimo metodikos reikalavimus ir formą

DARBO GRUPĖS

Biržų SPP 2030 rengė **trys** 2021 m. balandžio 12 d. Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-232 (*2023-02-14 įsakymo Nr. A-131, 2023-02-21 įsakymo A-152, 2023-02-24 įsakymo Nr. A-169 redakcija*) patvirtintos darbo grupės:

*Ekonominės aplinkos kartu su jai reikalingą žmogiškųjų išteklių užtikrinimo, turizmo, sporto ir kultūros puoselejimo **darbo grupė***

*Aplinkos apsaugos ir atliekų tvarkymo užtikrinimo, komunalinių paslaugų ir savivaldybės infrastruktūros **darbo grupė***

*Socialinės ir bendruomeniškos aplinkos, viešojo valdymo bei Savivaldybės įvaizdžio formavimo **darbo grupė***

BIRŽU SPP 2030 IŠŠŪKIAI IR DARBAI

Atlikus vidinių ir išorinių veiksniių analizę, SSGG analizę ir gyventojų nuomonės tyrimą, buvo suformuluotos:

- ✓ *Esminės Biržų rajono savivaldybės problemos*
- ✓ *Biržų rajono savivaldybės plėtros vizija iki 2035 m.*
- ✓ *Esminių problemų sprendimui – tikslai*
- ✓ *Tikslų įgyvendinimui – uždaviniai*
- ✓ *Priemonės ir svarbiausi projektais.*

Biržų rajono savivaldybė 2035 – rekreacijos, relaksacijos, reabilitacijos paslaugų lyderis Šiaurės Lietuvoje. Tvarus, atviras ir žalias galimybių kraštas.

**HORIZONTALUSIS PRIORITETAS: REKREACIJA, RELAKSACIJA,
REABILITACIJA**

I PRIORITETAS. TVARI ŽEMĖS
ŪKIO IR EKONOMIKOS
PLĖTRA KŪRYBIŠKAME,
ATKYVAME IR
INOVATYVIAME KRAŠTE

II PRIORITETAS. SAUGIOS IR
ATVIROS SAVIVALDOS BEI
ĮTRAUKIOS VIETOS
BENDRUOMENĖS
FORMAVIMAS

III PRIORITETAS. DARNUS
APLINKOS IR
INFRASTRUKTŪROS
VYSTYMAS

EKONOMIKA, VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS

Šalia Latvijos Respublikos

Augantis verslumo lygis, veikia pramonės sektoriaus įmonės

Dominuoja didesni ūkininkų ūkiai, nei vidutiniškai šalyje

Pagal ekologinių ūkių skaičių – pirmi Lietuvoje

Biržų miesto ir rajono VVG veikla prisideda prie ekonomikos skatinimo

PROBLEMA

Nepatraukli investicinė aplinka,
žemės ūkio sektoriaus
orientacija į mažą pridėtinę
vertę kuriančius produktus

1 TIKSLAS

Plėtoti investicijas skatinančią, į
aukštesnę pridėtinę vertę
orientuotą ekonominę aplinką

Vykstant priemonės:

- Vystant, pritaikant komercines/ pramonines teritorijas
- Skatinant inovatyvių, socialinių verslų, startuolių atsiradimą, skaitmenizavimą
- Bendradarbiaujant su Panevėžio regiono savivaldybėmis
- Tvarkant melioracines sistemas (įskaitant išmaniąją melioraciją)
- Siekiant, kad atsirastų ir plėtotuosi trumposios maisto grandinės ir kt.

Investuojant
16,25
mln. EUR

Igyvendiniant
3 uždavinius

TURIZMAS

Unikali gamtinė aplinka (karstinė teritorija, Likėnai, Širvėnos ežeras), istorinis paveldas (Biržų pilis, senamiestis Astravo dvaro sodyba), lankytinų objektų gausa

Trečdalį rajono teritorijos – rekreacinės paskirties

Augantis turistų bei apsistojusių apgyvendinimo įstaigose turistų skaičius

Daug kultūros vertybų turintis rajonas

PROBLEMA

Vienadienis turizmas,
nepatrauklu užsienio turistams

2 TIKSLAS

Vystyti inovatyvias, rinkos poreikius
atliepiančias turizmo paslaugas

Vykstant priemones:

- Gerinant lankytinų objektų prieinamumą, pasiekiamumą
- Įrengiant/ modernizuojant informacinię, viešąjį turizmo infrastruktūrą
- Kuriant bendrus maršrutus, plėtojant rinkodarą, skaitmeninimą kartu su kitomis Panevėžio regiono savivaldybėmis
- Siekiant Likėnuose gauti kurortinės vietovės statusą ir kt.

Investuojant
7,96
mln. EUR

Igyvendiniant
2 uždavinius

ŠVIETIMAS

Pakankamai aukšti VBE rodikliai

Augantis ikimokyklinio ugdymo auklėtinų skaičius ir didėjanti 0-3 metų vaikų dalis, dalyvaujanti ugdyme

Didėjantis vaikų dalyvavimas neformaliame ugdyme

Prieinamas profesinis mokymas, vykdomas ir skatinamas neformalus suaugusiųjų švietimas

PROBLEMA

Rinkos poreikius atitinkančių kvalifikuotų specialistų trūkumas

3 TIKSLAS

Ugdyti tobulėjančius, rinkos poreikius atitinkančius žmogiškuosius išteklius

Vykstant **priemones:**

- Didinant ugdymo paslaugų prieinamumą socialinę atskirtį patiriantiems vaikams; ikimokyklinio/ priešmokyklinio ugdymo prieinamumą
- Įgyvendinant tūkstantmečio mokyklų programą
- Plėtojant visos dienos mokyklos modelį
- Plėtojant STEAM veiklas mokyklose
- Sukuriant ir įgyvendinant žmogiškujų išteklių/ specialistų pritraukimo į rajoną ir jų motyvavimo programą ir kt.

Investuojant
7,49
mln. EUR

Įgyvendinant
3
uždavinius

KULTŪRA

Didelė ir auganti profesionalių renginių dalis

Krašto muziejus „Sėla“ – stipriausias Lietuvos Šiaurės rytų regione, pasižymi ekskursijų, edukacijų gausa, gausiai lankomasis

Biržų pilies rūmai ir jų aplinka – vieta, kur vyksta pagrindiniai kultūriniai renginiai

Didesnis nei šalies ir apskrities mėgėjų meno kolektyvų ir dalyvių skaičius, bibliotekų dokumentų fondas

PROBLEMA

Nepakankama kultūros paslaugų
įvairovė

4 TIKSLAS

Plėsti kultūros paslaugų įvairovę

Vykdant **priemones:**

- Atnaujinant bei optimizuojant kultūros įstaigų infrastruktūrą, išrengiant naujas ir patrauklias kultūrines erdves
- Pritaikant, aktualizuojant reikšmingo kultūros paveldo objektus
- Kuriant naujas ir plėtojant esamas kultūros paslaugas bei produktus (prioritetą teikiant mobilioms paslaugoms)
- Skatinant tarptautiškumą, partnerystę ir kt.

Investuojant
11,81
mln. EUR

Igyvendiniant
2 uždavinius

SPORTAS IR FIZINIS AKTYVUMAS

Reikšminga sporto renginiuose dalyvaujanti gyventojų dalis, didelė sportuojančių moterų dalis BKKSC vykdomos 7 sporto šakų programos, sudaromos galimybės užsiimti fizine veikla senorams, asmenims su negalia, socialinės rizikos jaunimui, kitiems Aktyvi sportinė veikla kaimiškose seniūnijose

PROBLEMA

Mažas gyventojų fizinis aktyvumas

5 TIKSLAS

Ugdyti fiziškai aktyvią ir sportuojančią vietos bendruomenę

Vykstant **priemones:**

- Atnaujinant ir plečiant tiek profesionaliam sportui, tiek aktyviam laisvalaikiui skirtą sporto infrastruktūrą
- Plėtojant bendruomeninę sporto infrastruktūrą
- Atnaujinant sporto infrastruktūrą (tieka vidaus, tiek lauko) prie švietimo įstaigų
- Sudarant sąlygas į sportines veiklas įtraukti kuo daugiau vaikų, socialinių grupių atstovus ir kt.

Investuojant
18,20
mln. EUR

Igyvendinant
2 uždavinius

SVEIKATOS PRIEŽIŪRA

Vienas didžiausių vidutinės gyvenimo trukmės ir išvengiamo mirtingumo rodiklis tarp apskrities savivaldybių

PROBLEMA

Prastėjanti gyventojų sveikata

6 TIKSLAS

Stiprinti ir saugoti sveikatą

Vykstant priemones:

- Tobulinant sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūrą, medicininę įrangą
- Plėtojant mobilių sveikatos priežiūros paslaugų ir slaugos, integruotų/specializuotų sveikatos priežiūros paslaugų modelius
- Skatinant prevencines, visuomenės sveikatą bei psichologinę gerovę ir atsparumą stiprinančias priemones
- Plėtojant bendradarbiavimą su NVO ir kt.

Investuojant
8,59
mln. EUR

Igyvendinant
2 uždavinius

SOCIALINIS IR VIEŠASIS SAUGUMAS

Socialinių paslaugų spektras plečiamas, orientuotas į senyvo amžiaus asmenis ir asmenis su negalia Auga šeimų, globojančių vaikus, skaičius

Trumpėjanti socialinio būsto laukimo trukmė

Didėjantis ir didesnis nei šalies bei apskrities nusikalstamų veikų ištyrimo lygis

Didžioji dalis gyventojų reajone jaučiasi saugūs

PROBLEMA

Mažėjantis socialinis ir viešasis
saugumas

7 TIKSLAS

Užtikrinti socialinį saugumą bei saugią
aplinką savivaldybės gyventojams ir
svečiams

Vykdomos priemonės:

- Plėtojant socialines paslaugas žmonėms su intelekto/ proto negalia (tęsiant institucinės globos pertvarką) nestacionarias paslaugas, kompleksines sveikatos priežiūros ir socialines paslaugas, socialinį būstą
- Didinant emigrantų ir reemigrantų, bausmę atlikusių bei kitų asmenų socialinę integraciją
- Didinant priešgaisrinę saugą, gyventojų saugumą, pasirengimą ekstremalioms situacijoms ir kt.

Investuojant
11,20
mln. EUR

Igyvendiniant
3 uždavinius

VIEŠASIS VALDYMAS

Optimizuojama BRSA organizacinė struktūra, skiriamas dėmesys darbuotojų kompetencijų didinimui
Gerai vertinama BRSA darbuotojų bendravimo kultūra
Aukštas rinkėjų aktyvumas
Savivaldybė – pakankamai aktyvi socialinių tinklų vartotoja
Atnaujinama kompiuterinė bazė, programinė įranga, kiti informaciniai ištekliai, plėtojamos e-paslaugos

PROBLEMA

Nepakankamas vienos savivaldos aktyvumas

8 TIKLAS

Užtikrinti efektyviai veikiančią vienos savivaldą

Vykdomos priemonės:

- Skatinant žmogiškuosius išteklius ir didinant jų kompetencijas
- Atnaujinant, modernizuojant ir plėtojant IKT
- Gerinant vidinę bei išorinę komunikaciją, kuriant teigiamą savivaldybės įvaizdį
- Plėtojant konsultavimosi su visuomene mechanizmą ir kt.

Investuojant
1,56
mln. EUR

Igyvendinant
3
uždavinius

JAUNIMAS, BENDRUOMENĖS IR NVO

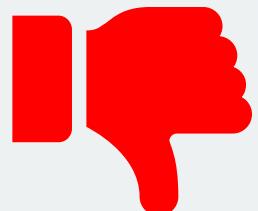

Viena didžiausių, nors mažėjanti, jaunų asmenų dalis tarp apskrities savivaldybių

Veikia AJC ir AJE, vykdomas mobilus darbas su jaunimu

Veikiančių rajono ir miesto VVG prisideda prie NVO stiprinimo ir reikalingų paslaugų gyventojams teikimo

Įgyvendinamas dalyvaujamojo biudžeto modelis

PROBLEMA

Mažėjantis jaunų asmenų skaičius, nepakankama bendruomenės įtrauktis

9 TIKSLAS

Skatinti gyventojų bendruomeniškumą, atverti galimybes jaunimui dirbti ir gyventi Biržų rajone

Vykstant priemones:

- Didinant jaunimo informavimo, konsultavimo efektyvumą
- Plėtojant atvirą ir mobilų darbą su jaunimu, skatinant jaunimo savanorystę
- Gerinant jaunimo užimtumą ir integraciją į darbo rinką
- Skatinant NVO ir bendruomenes teikti viešasias paslaugas ir kt.

Investuojant
3,90
mln. EUR

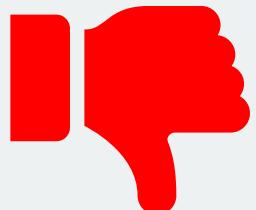
Įgyvendinant
2 uždavinius

SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA IR TRANSPORTO PASLAUGOS

Gerai vertinamos pavėžėjimo paslaugos
Didėjantis dviračių takų ilgis
Atnaujinama autobusų parko infrastruktūra

PROBLEMA

Prasta susisiekimo infrastruktūros situacija bei nepakankamai užtikrinamos viešojo transporto paslaugos

10 TIKSLAS

Gerinti rajono pasiekiamumą ir junglumą

Vykstant priemonės:

- Rekonstruojant susisiekimo infrastruktūrą, diegiant eismo saugumo priemones
- Kartu su regiono savivaldybėmis plėtojant bendrą maršrutų ir transporto paslaugų sistemą ir kt.

Investuojant
18,28
mln. EUR

Igyvendinant
3 uždavinius

APLINKOS APSAUGA IR INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

Nedidelis taršių įmonių skaičius bei išmetamų teršalų kiekis iš stacionarių taršos šaltinių

Penktadalis rajono teritorijų – saugomos, gausu saugomų gamtos objektų

Pakankamai aukštas savivaldybės aplinkosauginis reitingas

Pilnai išvystyta atliekų surinkimo, rūšiavimo ir perdirbimo infrastruktūra

Vykdomas vandens tiekimo, vandens kokybės gerinimo, buitinių ir paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir modernizavimas, geriamasis vanduo atitinka higienos normas

PROBLEMA

Žalios, tačiau nepakankamai
aplinką taujančios savivaldybės
įvaizdis

11 TIKSLAS

Tapti aplinką taujančia, švaria ir
žaliausia savivaldybe

Vykstant priemones:

- Plėtojant žaliają infrastruktūrą
- Sutvarkant užterštas teritorijas, potencialius taršos šaltinius
- Užtikrinant biologinės įvairovės išsaugojimą
- Modernizuojant ir plečiant geriamojo vandens bei nuotekų tvarkymo infrastruktūrą
- Šviečiant visuomenę aplinkos apsaugos ir atliekų prevencijos srityje ir kt.

Investuojant
13,80
mln. EUR

Igyvendiniant
4 uždavinius

ENERGETINĖ INFRASTRUKTŪRA

Centralizuoti šilumos tiekėjai šilumos gamybai naudoja atsinaujinančius energijos šaltinius
Pakankamai sparti daugiabučių gyvenamuų namų renovacija
Vykdomas šviestuvų keitimas energiją taupančiais

PROBLEMA

Nepakankamai efektyvus energijos naudojimas ir didelė našta vartotojui

12 TIKLAS

Skatinti efektyvų ir patikimą energijos naudojimą

Vykstant **priemonės:**

- Modernizuojant tiek viešosios paskirties pastatus, tiek daugiabučius gyvenamuosius namus, didinant jų energijos vartojimo efektyvumą
- Didinant AEI panaudojimą viešajame sektoriuje ir skatinant privatų sektorius
- Plečiant elektromobilių ir elektrobusų įkrovimo infrastruktūrą
- Išsigyjant netaršias transporto priemones viešajame sektoriuje ir kt.

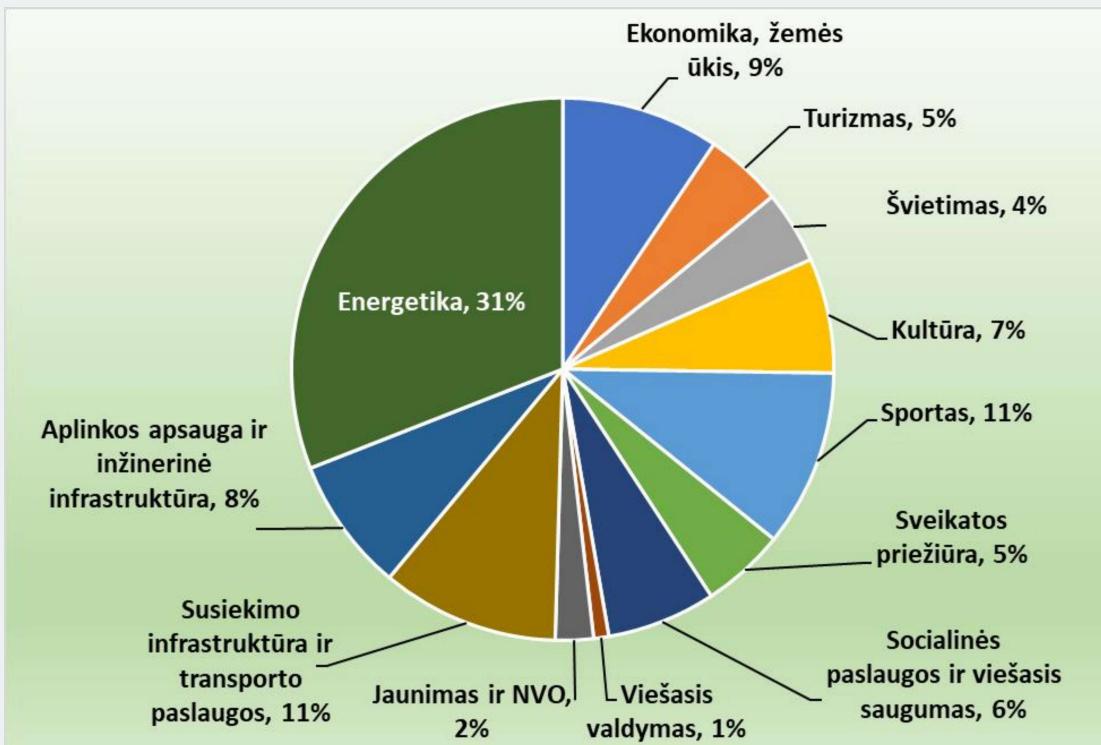

BIRŽŲ SPP 2030 skaičiais

12 tikslų 31 uždavinys

146 priemonės

172,398 mln. EUR (8 metams)
21,55 mln. EUR (1 metams)

Svarbiausi planuojami projektai:

Universalios sporto salės statyba – 12,2 mln. EUR (dalis VIP lėšų)

Vandentiekio ir nuotekų tvarkymo sistemų plėtra (*Germaniškio k., Kiliučių k., Kirdonių k., Kratiškių k., Naciūnų k., Nemunėlio Radviliškio mstl., Medeikių k., Pačeriaukštės k., Obelaukių k., Papilio mstl., Parovėjos k.*) – **6,32 mln. EUR**

Baseino ir viešbučio statyba – 6 mln. EUR (viešosios privačiosios partnerystės būdu)

Buvusio Biržų pašto pastato pritaikymas – 6 mln. EUR

Buvusios vaistinės (Biržų m., J. Bielinio g.) aktualizavimas – 5 mln. EUR

Socialinio ir savivaldybės būsto plėtra – 3 mln. EUR

Socialinių paslaugų infrastruktūros asmenims su intelekto/ proto negalia plėtra (*apsaugoto būsto, grupinių gyvenimo namų, socialinių dirbtuviuų*) – **1,8 mln. EUR**

Netaršių viešojo transporto priemonių įsigijimas – 1,54 mln. EUR

Dengtų teniso kortų statyba – 1,5 mln. EUR (viešosios privačiosios partnerystės būdu)

Svarbiausi planuojami projektai:

Biržų „Saulės“ gimnazijos sporto salės atnaujinimas – 1,5mln. EUR

Kompleksinių sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų teikimas – 1,5 mln. EUR (ilgalaikės priežiūros paslaugos)

Biržų „Saulės“ gimnazijos stadiono atnaujinimas – 1,4 mln. EUR

Pėsčiųjų ir dviračių takų P. Jakubėno g., Žemaitės g.

Dauguviečio parke įrengimas – 1,25 mln. EUR

Vabalninko šiaurinio aplinkkelio įrengimas – 1,2 mln. EUR

Mokslo paskirties pastato Medeikių k. Liepų g. modernizavimas – 1,1 mln. EUR

**Muzikos mokyklos pastato modernizavimas, šaudyklos remontas,
Vabalninko miesto šildymo sistemos modernizavimas – po 1 mln. EUR**

AČIŪ UŽ DĖMESĮ!